

زنان خشونت دیده ایزدی و بنیاد ابتکار نادیا برای این زنان چه کار می کند؟

سوما نگهداری نیا

«بنیاد ابتکار نادیا» یک سازمان خیریه غیرانتفاعی است که توسط نادیا مراد، زن ایزدی برندهی جایزه صلح نوبل در سال ۸۱۰۲ تأسیس شده و هدف از تشکیل آن، دفاع از حقوق زنان و کودکان در معرض خشونت های جنسی عنوان شده است و از سوی دیگر، این بنیاد، مساعدت هایی را در جهت حمایت از جوامع آسیب پذیر و اقلیت های دینی در سراسر جهان به منظور تداوم و توسعه این جوامع در دستور کار خود قرار داده است.

سال ۴۱۰۲ و در پی حمله نیروهای گروه اسلام گرای موسوم به داعش به یکی از شهرهای استان نینوا در شمال غربی عراق به نام «سنجار» که اکثریت جمعیت آن از اقلیت دینی ایزدی بودند، بیش از هفت هزار نفر کشته و حدود پنج هزار زن و دختر ایزدی به عنوان غنیمت جنگی و برده جنسی ربه شده و در طی سال های بعد از آن مورد تجاوز و انواع خشونت های جنسی قرار گرفتند و بنا بر گزارش سازمان ایزیا که سازمان دفاع از حقوق اقلیت های دینی است، تا به امروز از سرنوشت بیش از دوهزار نفر از این زنان هیچ اطلاعی در دست نیست، اما بسیاری دیگر از آنها که موفق به فرار شدند و یا با پرداخت پول و توسط قاچاقچی های انسان، حق آزادی شان از افراد داعش خریداری شد، پس از بازگشت به خانه به دلیل تروماهای شدید روحی و روانی توانایی حضور در اجتماع و قبول مجدد نقش های اجتماعی شان را نداشتند. در سال ۵۱۰۲ و در چارچوب یک پروژه بشردوستانه از سوی دولت آلمان، حدود یک هزار زن و کودک ایزدی که مورد خشونت داعش قرار گرفته بودند، برای کمک در روند بازپروری روانی به دولت ایالتی بادن-وورتمبرگ منتقل شدند. یکی از این دخترها نادیا نام داشت؛ کسی که بعدها به دلیل شجاعتش در بازگو کردن روایت آنچه داعش با او و سایر زنان در اسارت گاه های موصل و رقه انجام داده بود، به الگوی زنان ایزدی تبدیل شد؛ نادیا در طول چندین سال فعالیت مستمر خود در مصاحبه های تلویزیونی و ملاقات های دیپلماتیک بسیاری از جمله سخنرانی در شورای امنیت سازمان ملل حاضر شد؛ بارها و بارها داستان ربه شده شدن زنان ایزدی توسط داعش را بازگو کرد تا در نهایت توانست توجه جهانیان را به این فاجعه تراژیک جلب کند و به دلیل مبارزاتش علیه خشونت جنسی و استفاده از آن در جنگ ها به عنوان سلاح، موفق به دریافت جایزه ساخاروف برای آزادی اندیشه در سال ۶۱۰۲ و جایزه صلح نوبل در سال ۸۱۰۲ شد. کمیته صلح نوبل، دلیل اهدای این جایزه به نادیا را چنین بیان کرد:

«او شجاعتی غیر معمول را در بازگویی رنج هایش نشان داده و از جانب دیگر قربانیان سخن گفته است. نادیا مراد یکی از حدود سه هزار دختر ایزدی است که قربانی تجاوز و بدرفتاری نیروهای داعش شده است؛ این سوءاستفاده، کاملاً سیستماتیک و بخشی از یک استراتژی جنگی بوده است...»

بنیاد ابتکار نادیا، اهداف موسسه را در قالب سه هدف، این گونه تعریف می کند:

۱. احقاق عدالت برای قربانیان

۲. اعاده حیثیت برای آنها

۳. صلح و امنیت برای بازماندگان

و این بنیاد در طلب عدالت و صلح فراتر از جامعه ایزدی رفته و خواستار تعهد بلند مدت برای بهبود زندگی تمامی افراد درگیر خشونت در سراسر جهان شده است.

اقدامات عملی بنیاد ابتکار نادیا

در فاز اول، این بنیاد در جهت تأمین امنیت زنان و تسهیل روند بازگشت آنها به جامعه، صندوق عملیاتی شنگال را افتتاح کرد و با جلب حمایت های بین المللی از سوی جامعه جهانی، اقدام به بازسازی روستاها و محل زندگی این زنان کرد که بازسازی مدارس و ارتقای سیستم آموزشی و بازسازی سیستم بهداشتی و درمانی را نیز شامل شد و در مرحله بعد با هدف خودکفایی اقتصادی زنان قربانی خشونت های جنسی، با تأسیس کارگاه های بافندگی منسوجات پشمی که از دیرباز به عنوان صنایع دستی منطقه شهرت دارد، سعی در تکمیل چرخه بازگشت مجدد این زنان به اجتماع کرده است. در این کارگاه ها، زنان بعد از سپری کردن دوره های آموزشی می توانند مشغول به کار شوند و فروش دست سازه ها و بازاریابی آنها به عهده بخشی از بنیاد است که مسئولیت های اقتصادی بنیاد را به عهده دارد.

بسیاری از زنان و دختران ایزدی قربانی خشونت‌های داعش، در حال حاضر با حمایت بنیاد ابتکار نادیا و چندین سازمان مدافع حقوق بشری در حال گذراندن مراحل بازپروری روانی برای بازگشت به اجتماع هستند و بسیاری از آنها توانسته‌اند با تعیین اهداف تحصیلی به مدرسه بازگردند.

پ.ن: بر اساس آماری که از سوی جامعه روحانیون ایزدی منتشر شده، تعداد هفتاد و سه حمله از نوع کشتار جمعی در تاریخ ایزدیان ثبت شده است. بر همین اساس، جامعه آنها با حمایت از فعالیت‌های بنیاد ابتکار نادیا و مؤسسه‌هایی از این دست، توانمند سازی زنان و دختران ایزدی را یکی از اولویت‌های آموزشی معرفی کرده است و در جهت عملی کردن آن تلاش می‌کند.

[Www.nadiasinitiative.org](http://www.nadiasinitiative.org)